

Elevråd - så här gör man

Studiehandledning

Vision:

Ambitionen med Medix filmer är att fler elever ska uppfylla en större del av målen för årskursen. Alla elever har olika inlärningsstilar. Genom att tillhandahålla olika sorters instuderingsmaterial såsom film, powerpoints och instuderingsfrågor ökar möjligheterna till ett bättre resultat.

Materialet är kopplat till läroplanen.

Som lärare kan du välja det material som du tycker passar bäst i din undervisning. Väljer du att använda flera delar av materialet får eleverna också en repetition av ämnet vilket förstärker inläringen. Våra filmer är både kunskapskälla och inspiration för att gå vidare och söka kunskap i ämnet någon annanstans.

Begrepp att förklara före filmen

stadgar:

de regler som gäller för en förening som till exempel ett elevråd

ordförande:

den som leder arbetet och fördelar ordet (bestämmer i vilken ordning deltagarna får prata) på ett sammanträde eller i en organisation

ledamot:

en person som fått i uppdrag att vara representant för en större grupp människor i en styrelse en förening som fattar beslut. Som ett elevråd.

suppleant:

en person som valts att ersätta en ordinarie ledamot av en styrelse eller nämnd när någon inte kan vara med på mötet.

sammanträde:

ett möte där man fattar beslut

dagordning:

lista på vad man ska hinna med att göra och prata om på ett möte, och i vilken ordning man ska göra detta.

Filmens syfte:

- Inspirera till att arbeta med elevrådet
- Ge eleverna verktygen till att hålla klassråd och elevråd
- Öka elevernas inflytande i skolan

Elevrådet finns i syftet att få en bättre och mer demokratisk skola.

I grundskoleförordningen 3:6 står:
I varje klass eller undervisningsgrupp skall eleverna ges tillfälle att tillsammans med läraren behandla frågor som är av gemensamt intresse för eleverna.

Se filmen

Att prata om efter filmen:

Vad är ett klassråd?

Ett möte där eleverna i en klass får möjlighet att diskutera saker som är viktiga för klassen. Målet är att alla elever ska kunna påverka sin skolsituation.

Vad är ett elevråd?

Precis som klassrådet ger elevrådet eleverna en chans att påverka sin skolsituation. Alla elever på skolan finns representerade i elevrådet genom sina valda klassrepresentanter.

Hur fungerar elevrådsstyrelsen?

En grupp av eleverna i elevrådet väljs in i styrelsen som ser till att elevrådet fungerar och att elevrådets möten och aktiviteter planeras och genomförs. Några väljs till speciella roller som ordförande, sekreterare och kanske en kassör. En suppleant hoppa in i styrelsen när någon är borta.

Instuderingsfrågor till filmen

1. Varför ville eleverna i filmen starta ett elevråd?

(De missade ofta den goda maten och ville få en möjlighet att förändra det).

2. Vilka vuxna på skolan hjälpte dem?

(Deras lärare och skolans rektor)

3. Vad behövdes för att kunna starta elevrådet?

(En stadga, ordförande, ledamöter, suppleant och eventuellt en kassör).

4. Hur fick eleverna rektorn att lyssna på deras förslag?

(De tog med sig protokollet /anteckningarna från elevrådsmötet och visade dem för rektorn)

Hjälp till elever som vill jobba med klassråd och elevråd

Så här kan ett klassråd gå till:

Man kan ha klassråd en gång i veckan

Eleverna ska vara ordförande och sekreterare. Ibland kan de yngre eleverna behöva hjälp med skrivandet.

Ordföranden ser till att alla får prata under mötet.

Eleverna bestämmer dagordningen.

Protokollet från föregående klassråd ska läsas upp av sekreteraren.

Elevrådsprotokollet ska läsas upp av elevrådsrepresentanten.

På klassrådet ska man diskutera viktiga saker i klassen, punkter från elevrådet, saker som eleverna tycker kan bli bättre på skolan och skolgården m m

Om läraren är med hjälper denne ordföranden att hålla ordning och lyssnar på idéerna.

Elevråd:

Elevrådets syfte är att skapa en bättre skola för eleverna. Elevrådet är också en grundsten i elevdemokratien på skolan. Varje klass utser en eller två klassrepresentanter till elevrådet.

Klassrepresentantens uppdrag är att

Föra klassens talan på elevrådsmötena.

Hålla koll och följa upp arbetet med de frågor som rör klassens gemensamma intressen.

Ämnen som man kan ta upp i elevrådet

Att lärare ger läxor med kort framförhållning, ofta från fredagen till måndagen – så att man inte kan planera läxläsningen och få vara ledig på helgen. Miljön på skolgården, skolmaten, trafikmiljön kring skolan, säkerheten i skolan, med mera.

Det är elevrådet själva som bestämmer vad som ska tas upp.

Eleverådsstyrelsen

Eleverådsstyrelsen ser till att skolan har elevråd och att alla klassrepresentanter kallas till mötena. Precis som i klassrådet ska det utses ordförande och sekreterare. Ledamöterna utses av respektive klass.

Tips till eleverådsstyrelsen inför elevråd:

Före mötet:

Se till att alla klassrepresentanter känner sig välkomna och bekväma under mötet. Ibland kan det vara bra att välja en mindre, mysig lokal så att man får igång diskussionerna lättare.

Att ordna med lite fika kan också underlätta. Ordföranden håller koll på att alla får uttala sig i diskussionerna.

Under mötet:

Tänk på att en del medlemmar kan tycka att det är lite läskigt att prata inför andra i början.

Efter mötet:

Se till att få ut protokollen från mötet så snart det går – medan alla fortfarande känner sig engagerade och fyllda av lust att sätta igång med sina uppgifter. Ett tips är att justera protokollet i slutet av mötet för att vinna tid. Justeringsmännen justerar protokollet genom att skriva under – det betyder att protokollet överensstämmer med vad som sagts och hänt på mötet.

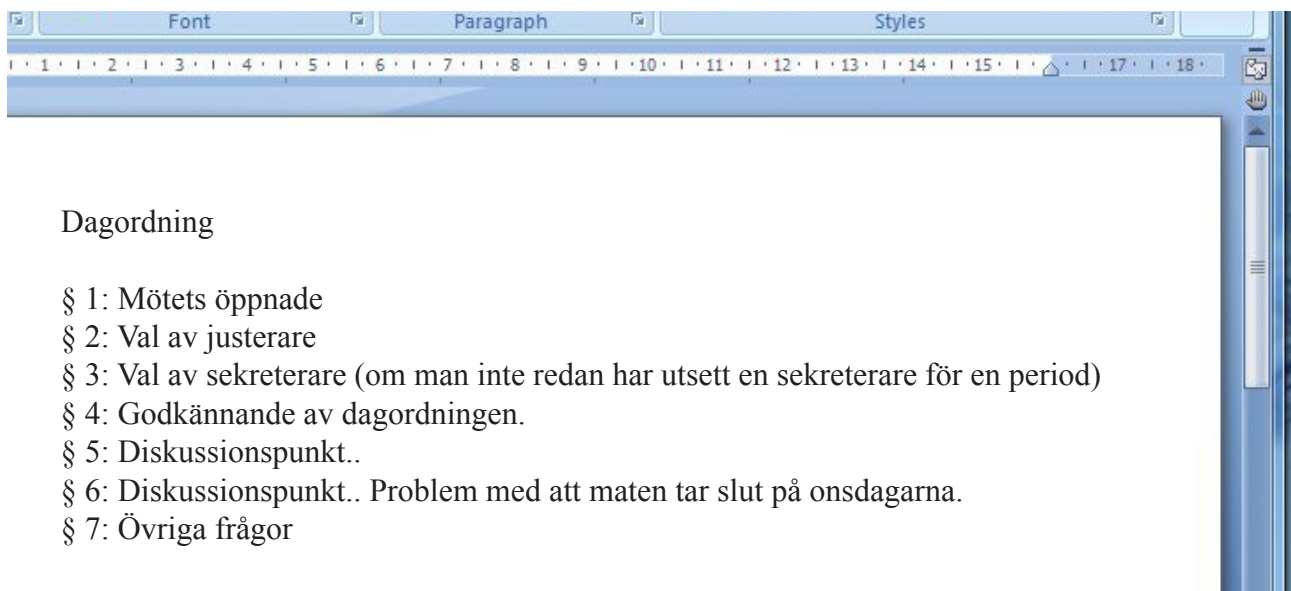
Se till att få ut informationen om vad som hände på elevrådet till alla elever på skolan.

Möteteknik

Formella möten där man ska fatta beslut brukar se ut på samma sätt. Det kan handla om ett klassråd, elevråd, en ideell förening eller ett politiskt möte till exempel. Inför varje möte gör man en dagordning – det är en lista på vad som ska tas upp under mötet. Nästan alla punkter är likadana oavsett vad det handlar om för möte.

Dagordning

Så här kan en dagordning se ut – det blir också punkterna i mötesprotokollet, där man skriver ner vad man har pratat om och bestämt på mötet:

Arbeta vidare...

Brainstorming för att få fram frågor till klassrådet:

Gör som Theo - dela in eleverna i två grupper som tävlar i att få fram flest förslag till klassrådet. Ge eleverna post-it-lappar och sätt på en låt. När tävlingen är klar kan man gå över till att mer seriöst prata om vilka frågor som klassen ska lägga fram, och rösta om det.

Starta en skoltidning!

Låt eleverna göra förslag på hur en skoltidning kan se ut, eller hjälpa till med ett exemplar genom att samarbeta med skoltidningsredaktionen på skolan.

Affisch

Låt eleverna göra affischer för att locka elever att bli elevrådsrepresentanter, dessa kan man sedan sätta upp i korridorerna eller i andra utrymmen i skolan.

Tips till eleverna som uppslag:

Vilka kändisar har varit med i elevrådet?

Vilka frågor skulle man kunna driva i elevrådet?

Hur skulle du vilja att det såg ut i skolan?

Så här kan stadgar för elevrådet se ut

Alla föreningar behöver en stadga - stadgan är spelreglerna för föreningen som till exempel elevrådet. Här finns ett förslag på hur en stadga kan se ut, och förklaringar till innehållet.

Stadgar för Elevrådet

Kapitel 1: organisationen

Här beskriver man vad elevrådet ska vara för sammanslutning.

"Hagaskolans elevråd är ett demokratiskt råd som representerar alla eleverna på skolan. Hagaskolans elevråd är religiöst och politiskt obundet" (det sista betyder att sammanslutningen inte är anslutet till någon kyrka och inte heller något särskilt politiskt parti – utan ska kunna driva vilka frågor som helst som eleverna på skolan vill driva).

Kapitel 2: Organisationens syfte

Här handlar det om vad rådet har som mål och varför det finns.

"Hagaskolans elevråd ska ta tillvara alla elevers intressen och på ett demokratiskt sätt företräda dem gentemot skola, kommun och samhälle."

Om man vill kan man lägga till lite mer specifikt vad rådet ska jobba med som att Hagaskolans elevråd ska arbeta för en bra arbetsmiljö i skolan och sammanhållning bland eleverna.

Kapitel 3: Representantskap

"Alla elever har rätt att delta i alla elevrådets aktiviteter, eller

Alla elever har rätt att genom sitt klassombud bli företrädd i elevrådet.

Varje elev har rätt att avstå från, delvis eller helt, att använda sig av sina rättigheter i elevrådet."

Kapitel 4: Organisationsstruktur

Det är viktigt att det finns med i stadgan hur man fattar beslut i föreningen. Hur hanterar man personval och hur går man om varje sida får lika många röster? I vissa föreningar har ordföranden utslagsröst – det vill säga att om hälften i rådet tycker si och andra hälften så, så fattar man beslut efter vad ordföranden tycker i frågan. Andra sätt är att hålla en ny diskussion och ett nytt val i frågan. Om det handlar om personval (att välja en person till en särskild uppgift), och två personer får lika många röster – så kan man först ha ett omval med bara de två som fick flest röster. Om de fortfarande har lika många röster så kan man låta ordföranden bestämma, eller lotta.

Ordförandeval:

Vid ordförandevalet väljs ordförande och vice ordförande (den som är ordförande om den vanliga ordföranden är borta). Här kan man bestämma när det är ordförandeval och skriva in att hela klassen eller hela skolan väljer ordförande.

Kapitel 5: Förtroendevalda

Elevrådet kan ha en styrelse dit man kan bli invald. I stadgan om de förtroendevalda skriver man vad som förväntas av dem som är med i styrelsen.

Revision: Om elevrådet har en kassa med pengar har de en kassör som redovisar vad man har gjort med pengarna under året. Revisionen i sin tur kollar att man har räknat rätt, genom att titta på kvitton och sammanräkningen. Revisionen godkänner styrelsens arbete kan man säga, genom att ge dem ansvarsfrihet.

Valberedning:

Valberedningen samlar ihop alla frågor som det ska fattas beslut om. Och ger förslag på kandidater till styrelsen eller till olika specialuppdrag. Valberedningen kan inte själva ställa upp i val till poster som de lägger förslag till.

Elevskyddsombud:

Elevrådet kan välja ett elevskyddsombud – som är med på möten om elevernas säkerhet.

Kapitel 6: Möten

Klassrådet:

Klassrådet är klassens möte för dess gemensamma intressen. Varje klass har rätt att delta med minst en elevrådsrepresentant på elevrådsmöte. Varje klass äger en röst på elevrådsmöte och årsmöte, och denna framförs av klassens demokratiskt valda ombud.

Elevrådsmöte:

Elevrådsmöte är klassernas sammanträde och högsta beslutande organ när inte årsmötet är samlat.

"Elevrådsmöte samlas minst tre gånger per termin. Ordföranden är ansvarig för att kallelser till mötet skickas ut till alla elevrådsrepresentanter senast en vecka före elevrådsmötet. Alla elever på skolan får lägga förslag till elevrådet om rådet inte beslutar annat.

Årsmötet:

Årsmötet äger rum i april eller maj varje år.

Kapitel 7: Ekonomisk förvaltning

(Ekonomisk förvaltning handlar om hur man tar hand om elevrådets pengar). Det är viktigt att välja en kassör – som har ansvar för pengarna. Elevrådet är ansvarigt för att det finns en bokföring och ekonomisk administration. Hur man ska använda pengarna röstar man om i elevrådet.

Kapitel 8: Stadgar

Det måste finnas bestämmelser för hur man ska göra om man vill ändra på stadgarna och det är bra om det inte är alltför lätt att göra det.

"För alla stadgeändringar krävs att man tar upp frågan på två på varandra följande årsmöten och att minst 2/3 av alla i årsmötet röstar ja på förändringen.

Ordlista:

avslag:

när man säger nej till ett förslag

bifall:

när man säger ja till ett förslag

dagordning:

lista på vad man ska hinna med att göra och prata om på ett möte, och i vilken ordning man ska göra detta.

företräda:

att representera andra i ett möte i en styrelse eller förening där man fattar beslut

justeringsman:

justeringsmannen justerar protokollet – kollar att protokollet stämmer med vad som sades och bestämdes på mötet och skriver under

ledamot:

en person som fått i uppdrag att vara representant för en större grupp människor i en styrelse en förening som fattar beslut (som ett elevråd).

mötesprotokoll:

ett protokoll där man skrivit ner vad som gjorts och sagts på ett möte

ordförande:

den som leder arbetet och fördelar ordet (bestämmer i vilken ordning deltagarna får prata) på ett sammanträde eller i en organisation

sammanträde:

Ett möte där man fattar beslut

stadgar:

de regler som gäller för en förening som till exempel ett elevråd

suppleant:

en person som valts att ersätta en ordinarie ledamot av en styrelse eller nämnd när någon inte kan vara med på mötet.

syfte:

mål

valberedning:

förbereder val och lägger ett förslag, till exempel på elevrådsstyrelse.